

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Maj-juni, 2022/23
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Mette Bomholt
Hold	22PsC23 (force)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Introduktion – den mangfoldige psykologi
Forløb 2	Familiens betydning, opdragelse og kultur
Forløb 3	Gruppepsykologiske samspil
Forløb 4	Identitet i det senmoderne samfund
Forløb 5	Motivation og læring
Repetition	Eksamenstræning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Introduktion – den mangfoldige psykologi
Forløbets indhold og fokus	<p>Introduktion til psykologifaget med kendskab til de forskellige retninger: psykoanalyse, behaviorisme, eksistentiel og humanistisk psykologi, kognitiv psykologi og socialpsykologi.</p> <p>Derudover indblik i diskussionen om arv og miljø. Herunder kendskab til evolutionspsykologi og neuropsykologi.</p> <p>Indblik i casemetoden – hvordan analyserer vi i psykologifaget?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske - Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser - Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Kernestof	Psykoanalyse, behaviorisme, eksistentiel og humanistisk psykologi, kognitiv psykologi og socialpsykologi, evolutionspsykologi, neuropsykologi, arv & miljø
Anvendt materiale.	<p><i>Psykologiens veje</i> Kap. 2: "Den mangfoldige psykologi" (i-bog)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den mangfoldige psykologi (p4760) - Psykoanalyse (p4797) - Behaviorisme (p4796) - Eksistentiel og humanistisk psykologi (p4794) - Kognitiv psykologi (p4793) - Socialpsykologi (p4792) - Evolutionspsykologi (p4795) - Neuropsykologi (p5803) - Arv & miljø (p4789) - Tre videnskabelige traditioner (p5773) - Case: Lena (p4791) <p>Hvorfor ryger Nille? – Kræftens bekæmpelse, elevudgave 2007</p> <p>Omfang: 3 moduler a 90 minutter = 4,5 timer 28 sider</p>

Forløb 2	Familiens betydning, opdragelse og kultur
Forløbets indhold og fokus	<p>Dette forløb handler om hvordan vi udvikler os, som mennesker, og hvilken rolle vores familie, opdragelse og kultur spiller i vores udvikling.</p> <p>Ligeledes handler det om kulturforskelle i grupper i samfundet, og hvordan vi kan arbejde med eksempelvis integration. I modulet vil der blive introduceret teorier, som belyser blandt andet barnets udvikling og trivsel i familien samt kulturmødet og skabelsen af en identitet, eksempelvis som tilhørende en minoritet i samfundet.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske - Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber - Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde. - Kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden - Demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Kernestof	<p>Stereotyper, fordomme og diskrimination, konformitet, menneskets udvikling, herunder tilknytning, betydning af arv, miljø, køn og kultur, tilknytning, omsorgssvigt, sårbarhed og resiliens, social arv, identitet og personlighed.</p> <p>Kvalitativ og kvantitativ metode</p>
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: <i>Psykologiens veje</i> (i-bog)</p> <p>Kap. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - John Bowlby og Mary Ainsworth (p5043) - Case: Chieko (p5025) <p>Kap. 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt (p5098) - De rumænske børnehjem (p5130) - Omsorgssvigt (p5129) - Risiko og resiliens: risiko eller årsagssammenhænge (p5123) <p>Kap. 10</p>

- Fire opdragelsesstile (p5188)
- Undersøgelse: fire opdragelsesformer og deres virkninger (p5159)
- Opdragelsesidealer (spørgeskemaundersøgelse) (p5189)
- Barnet i den senmoderne familie (p5187)

Kap 22.

- Kulturmøder (p5556)

Kap. 26

- Fire familietyper (p5483)

Social arv fra bogen *Kulturen og det sociale liv* s. 216-221

Jette Hannibal: *Stereotyper, fordomme og diskriminering* s. 54-60

Inger Thormann: Omsorgssvigt s. 36-45 Kapitel 3

Still face eksperimentet: [Still Face Experiment Dr Edward Tronick](#)

Robbers case eksperimentet:

[Robbers Cave: The Dark Side of Science: The Robbers Cave Experiment 1954 \(Short Documentary\)](#) (Fra 0-2 + 2-6)

Supplerende materiale:

Casen: De fleste kan mere end de tror (p5690)

Hjerneskadeforeningen – Video med Peter Lund Madsen:

<https://hjerneskadet.dk/viden-om-hjerneskade/hjernen-og-dens-funktioner/>

Martin Teicher: "Barndommens svigt kan spores i hjernen" i *Kristelig Dagblad* (19. juni 2017)

Claus Holm: "Den danske angst for opdragelse" i *Berlingske* (21. april 2012)

<https://www.berlingske.dk/kronikker/den-danske-angst-for-opdragelse>

Else Marie Nygaard: "En familie af holdspillere" i *Kristelig Dagblad* (14. november 2006): <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/en-familie-af-holdspillere>

Per Thieman: "Uddannelse afgør, hvordan det går os i livet" i *Politiken* (19. september 2022)

Freja Troelsen: "Jeg vil stå ved min sociale arv – ikke bryde med den" (19. november 2016) <https://www.information.dk/debat/2016/11/staa-ved-sociale-arv-bryde>

Anne Ringgaard: "Unge med indvandrebaggrund er splittede mellem to liv" på *Videnskab.dk* (2. oktober 2014) <https://videnskab.dk/kultur-samfund/unge-med-indvandrerbaggrund-er-splittede-mellem-liv>

Anne Ringgaard: "Tidligt skadede adoptivbørn har alvorlige psykiske problemer som voksne" på *Videnskab.dk* (23 februar 2017): <https://videnskab.dk/krop-sundhed/tidligt-skadede-adoptivboern-har-alvorlige-psykiske-problemer-som-voksne>

Pernille Darling Rasmussen: "Børn med stabil omsorgsperson i barndommen bliver mere resiliente" *Videnskab.dk* (9 september 2019)

Louise Deruginsky: "Lea fik bank af stedfar: jeg følte, det var min skyld" (12. marts 2017) <https://www.tvmidtvest.dk/morso/lea-fik-bank-af-stedfar-jeg-folte-det-var-min-skyld>

DR Lyd: Brinkmanns briks:

<https://www.dr.dk/lyd/p1/brinkmanns-briks/brinkmanns-briks-2022-02-23>

Brinkmanns Briks: <https://www.dr.dk/lyd/p1/brinkmanns-briks/brinkmanns-briks-er-det-en-god-ide-at-adoptere-og-tvangsfjerne-boern> 7:50-21:03

Christian Sønderby: *Blodets bånd* – dokumentarfilm (2013)

Niklas Ernst: "Randi fra de brændte børn om sin mor; det er ikke alt man skal tilgive" *TV2* (28. april 2016)

<https://livsstil.tv2.dk/2016-04-28-randi-fra-de-braendte-boern-om-sin-mor-det-er-ikke-alt-man-skal-tilgive>

Loyal Freije: "Jeg bliver aldrig rigtig dansk – og aldrig rigtig arabisk. Men betyder det, at jeg er ingenting?", *Politiken* (29. juli 2017)

	<p>"Jasmin er mønsterbryder": https://www.tvmidtvest.dk/enestaende/jasmin-er-monsterbryder</p> <p>Video - fjern fordommene: https://www.ms.dk/diskrimination</p> <p>Video: Social arv</p> <p>Stine Thuge: "Case: P-sagen": https://folkedrab.dk/artikler/case-p-sagen-diskrimination <i>Folkekrab.dk</i> (2015)</p> <p>Omfang: 16 moduler á 90 min. = 24 timer Kernestof: 57 sider Supplerende materiale: 54 sider</p>
--	--

Forløb 3	Gruppepsykologiske samspil
Forløbets indhold og fokus	Dette forløb handler om, hvordan vi som mennesker fungerer sammen i grupper, og hvordan vi påvirkes af andres adfærd. Her er blandt andet fokus på hvordan vi udvikler vores identitet, og hvorledes vi kommunikerer på de sociale medier, samt hvordan mennesker kan begå "onde handlinger".
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske - Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser - Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag - Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger - Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde Kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden - Demonstrere viden om psykologis identitet og metoder og behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Kernestof	Social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse, kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier, perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen, identitet og personlighed

<p>Anvendt materiale.</p>	<p>Kernestof: <i>Psykologiens veje</i> (i-bog)</p> <p>Kap. 20</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konflikter (p5444) Mobilen i det offentlige rum + Facebook og netetiketten (under: Mobilen i det offentlige rum p5744) - Facework (p5689) <p>Kap. 24</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opvækstens betydning (Carl Goldberg) (p5633) - Fravær af empati (Simon Baron-Cohen) (p5632) - Moralsk frakobling (Bandura) (p5628) - Det onde som frihed (Svendsen) (p5627) <p><i>Undersøgelser i psykologi</i> (i-bog)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.7: Ville du give stød til en fremmed? (p141) - 2.8: Gælder Milgram også i dag? (p143) - 2.9: Ville du misbruge din magt? (p144) <p>DR: https://www.dr.dk/drtv/se/fuckr-med-dn-hjerne -hvor-langt-vil-du-gaa-for-en-autoritet_50929</p> <p><i>Ond, ondere, ondest</i> (CFU) Episode 1 (De første 20 min)+ Episode 6 fra 20:11-slut https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=titel:%20Ond,%20ondere,%20ondest%20(6)&or derby=title&SearchID=94b8eed9-490c-47c1-a8b9-0a257755dcf0&index=1</p> <p>DR: De usårlige betjente – jagten på en terrorist https://www.dr.dk/drtv/se/de-usaarlige-betjente_-jagten-paa-en-terrorist_197680</p> <p>Helle Rabøl Hansen og Robin May Schott: "Nye øjne på mobning" i <i>Mobning</i> s. 12-17</p> <p>Jette Kofoed og Shaheen Shariff: "Buksevand for øjnene af hele verden" i <i>Digital mobning</i> s. 21-23</p> <p>Video: Helle Rabøl om mobning videoen: Hvorfor opstår mobning?</p>
----------------------------------	--

Supplerende materiale:

6 moralske dilemmaer

Ondskabens psykologi s. 32-34 (case: Henry Oliver Rinnan)

Ted talk: [The erosion of empathy | Simon Baron Cohen | TEDxHousesofParliament](#)

Anne Ringgaard: "Vælg dit profilbillede med omhu", *Videnskab.dk* (29. juli 2014): <https://videnskab.dk/kultur-samfund/vaelg-dit-profilbillede-med-omhu-andre-dommer-det-pa-et-splitsekund>

Kira Shaw: "Sådan vurderer din hjerne hvem du skal være venner med", *Videnskab.dk* (20 november 2014): <https://videnskab.dk/kultur-samfund/sadan-vurderer-din-hjerne-hvem-du-skal-vaere-venner-med>

Mette Lund: "Mobberer ignorerer moralske standarder", *Videnskab.dk* (10. marts 2011): <https://videnskab.dk/kultur-samfund/mobberer-ignorerer-moralske-standarder>

Lasse Lindhardt Jensen: *Hængt ud på nettet* (CFU) (2017)

Omfang: 9 moduler á 90 min. = 13,5 timer

Kernestof: 59 sider

Supplerende materiale: 17 sider

Forløb 4	Identitet i det senmoderne samfund
Forløbets indhold og fokus	Fokus på identitetsdannelse i og kendetegn ved det senmoderne samfund.
Faglige mål	At få kendskab til forskellige forklaringer på, hvordan vi udvikler vores identitet og at få en forståelse for, hvordan samfundet og særligt sociale medier påvirker os som mennesker. Fokus på unge og den mistrivsel, der opleves i det senmoderne samfund – herunder stress og coping.
Kernestof	Personlighed, identitet, det senmoderne samfund, sociale medier, køn
Anvendt materiale.	<p><i>Psykologi: Fra Celle til Selfie</i> (i-bog)</p> <p>Kap. 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.6: Erikson: Livslang identitetsskabelse (p142) - Voksenalder (p216) <p>Kap. 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Individet i det senmoderne samfund (p132) - 3.1: Thomas Ziehe: Den narcissistiske socialisationstyper (case om Jonas) (p155) - 3.2: Anthony Giddens: Refleksiv selvidentitet (p156) - Narrativ identitet (p217) - 3.8: Mediesocialisering (p162) - 3.9: Jeg er online – ergo er jeg + udsagnene fra de fem piger (p163) - 3.10: Stress (p164) <p><i>Psykologiens veje</i> (i-bog)</p> <p>Kap. 23</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coping (p5806) <p>Frederik Kulager: "Her er hvad sociale medier gør ved unge...", <i>Zetland</i> (5. juni 2018): https://www.zetland.dk/historie/se6ERJx4-aOZj67pz-26ec1</p> <p>"Massivt samfundspres: Børn og unge får dårligt selvværd, stress og angst": https://bupl.dk/boern-unge/nyheder/massivt-samfundspres-boern-og-unge-faar-daarligt-selvvaerd-stress-og-angst</p> <p>DR: "De perfekte piger" – episode 1 (2018): https://www.dr.dk/drtv/se/de-perfekte-piger_52514</p>

	<p>Anton Lind: "Clara sletter billeder med for få likes", <i>DR</i> (6. april 2015) https://www.dr.dk/nyheder/indland/video-clara-sletter-billeder-med-faa-likes</p> <p>Sara Pagh Kofoed m.fl.: "Simone blev ramt af stress i 3.g", <i>DR</i> (18. februar 2019) https://www.dr.dk/nyheder/indland/simone-blev-ramt-af-stress-i-3g-man-foeler-sig-helt-alene-saa-man-er-noedt-til</p> <p>Ny rapport med høje tal af stressramte unge psykiatrifonden 2022: https://psykiatrifonden.dk/viden/fakta-forskning/forskning/ny-rapport-med-hoeje-tal-stressramte-unge</p> <p>Omfang: 8 moduler á 90 min. = 12 timer 61 sider</p>
--	--

Forløb 5	Motivation og læring
Forløbets indhold og fokus	<p>Dette forløb handler om forskellige faktorer, der har indflydelse på læring. Modulet tager primært udgangspunkt i den læring, der sker i uddannelsesmæssige sammenhænge. I modulet vil der blive introduceret teorier, som belyser kognitive processer, herunder læring, perception, tænkning og hukommelse. Modulet gennemgår forskellige læringsteorier, som har hvert deres bud på, hvordan mennesket lærer. Ligeledes er der fokus på motivation og forskellige motivationsteorier.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere et bredt kendskab til fagets stofområder, primært i forhold til det normalt fungerende menneske Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser - Formulere konkrete psykologifaglige problemstillinger i aktuelt stof samt udvælge og anvende relevant psykologisk viden fra forskellige kilder, herunder digitale medier, til at undersøge disse problemstillinger og kunne forholde sig kritisk til den anvendte viden på et fagligt grundlag Inddrage og vurdere forskellige forklaringer på psykologiske problemstillinger Argumentere fagligt og formidle psykologisk viden med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde Demonstrere et elementært kendskab til fagets forskningsmetoder og etiske problemstillinger i psykologisk forskning samt kunne skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden Vurdere betydning

Kernestof	Læring, kognition, perception, kognitive skemaer, opmærksomhed, tænkning, hukommelse, mindset, motivation, selvbestemmelsesteorien, målorienteringsteorien, social indlæringsteori.
Anvendt materiale.	<p><i>Psykologi: Fra celle til selfie</i> (i-bog) Kap. 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6.2: Perception (p185) - 6.4: Hukommelse (p187) <p><i>Psykologiens veje</i> (i-bog) Kap. 13</p> <ul style="list-style-type: none"> - Læringsformer (p5284) - Samspilsprocesser (p5291) - Motivationsprocesser (p5290) <p>Daniel Kahneman: "Fortællingens hovedpersoner" i <i>At tænke hurtigt og langsomt</i> s. 27-32</p> <p>Video om Zonen for nærmeste udvikling: Introduktion til: Vygotsky - Zonen for Nærmeste Udvikling / ZNU</p> <p>Video om hukommelse: Video: How memories form and how we lose them - Catharine Young</p> <p>Ted Talk med Carol Dweck: Carol Dweck: The power5 of believing that you can improve</p> <p>Carol Dweck: A Summary of The Two Mindsets And The Power of Believing That You Can Improve s. 1-2</p> <p>Nina Kristiansen: Hvorfor kan vi ikke huske det vi lærte i skolen? <i>Videnskab.dk</i>, 18. august 2013</p> <p>Karen Haaning: "Dit mindset kan afgøre om du får succes i karrieren" <i>Vigour.dk</i>, 21. december 2021</p> <p>Tea Krogh Sørensen: "Generation målrettet" mangler motivation" <i>Jyllands-Posten</i> 8. september 2013 (uddrag)</p> <p>Omfang: 5 moduler á 90 min. = 7,5 timer 38 sider</p>

Repetition	Eksamenstræning
Forløbets indhold og fokus	Fokus på repetition af udvalgte emner fra de ovenstående forløb
Anvendt materiale.	<p>Kan adoption hjælpe de glemte børn? (Information 8.12.08)</p> <p>De perfekte piger: "Vi må aldrig ramme bunden" Kilde: Line Feltholt, Politiken d. 27/09 (uddrag)</p> <p>Beskeder hvert kvarter: Så afhængige er vi af mobilen Kilde: Camilla Bo Krefeld, Horsens Folkeblad d. 20/11 2019 (uddrag)</p> <p>VDGB</p> <p>Bilag 1: Forsker: Skærmene har invaderet vores liv - det er på tide, vi gør modstand Kilde: Bent Meier Sørensen, Videnskab.dk d. 14/01 2019 Anslag: 3.706</p> <p>Bilag 2: Teenagere: Vores forældre giver os ingen regler for opførsel på mobilen Kilde: Laura Marie Sørensen, dr.dk d. 26/6 2019 Anslag: 3.112</p> <p>Omfang</p> <p>3 moduler á 90 min = 4,5 timer 4 sider</p>